L.dz. 2021.04.20-01
Wyłącznie drogą elektroniczną

Błonie 20.04.2021 r.

Szanowny Pan
Józef Kubica
p.o. Dyrektor Generalny Lasów Państwowych
sekretariat@lasy.gov.pl

Szanowny Panie Dyrektorze,

Odpowiadając na prośbę Pana Dyrektora Andrzeja Koniecznego w sprawie *Unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030* środowisko polskich przedsiębiorców leśnych zrzeszonych w Polskim Związku Pracodawców Leśnych wyraża swoje stanowisko.

Środowisko przedsiębiorców leśnych nie neguje generalnie potrzeby bardziej intensywnych działań na rzecz bioróżnorodności i ochrony klimatu. Do kształtu proponowanych przez Unię Europejską zmian w tym zakresie odnosi się z pewnymi zastrzeżeniami.
Środowisko polskich przedsiębiorców leśnych, pozostając w zależności od Lasów Państwowych, jako praktycznie jedynego zleceniodawcy usług leśnych w kraju uważa, że przed składaniem deklaracji na temat jakości *Unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030* wobec Lasów Państwowych, ważniejsze jest skuteczne rozwiązanie problemów w naszych wzajemnych relacjach.

Środowisko zawsze popierało solidarnie Lasy Państwowe, na przykład chociażby w kwestiach prywatyzacji, nie spotykając się z zasadą wzajemności w odpowiedzi na nasze postulaty. Przeciwnie, odczuwaliśmy przeważnie bardziej brak dobrej woli niż wolę partnerskiego dialogu. Jeżeli zaś poczyniono jakieś kroki w odpowiedzi na nasze prośby, po jakimś czasie następowało odejście od zapisanych regulacji, z reguły w mało honorowy sposób.
Naturalnym naszym dążeniem wobec nader częstych przykładów wiarołomstwa jest domaganie się jednoznacznego sformułowania polityki Lasów Państwowych wobec sektora przedsiębiorczości leśnej i jej trwałego zapisu, bez możliwości interpretacyjnego działania jednostek podległych Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, jako zadanie nadrzędne, nawet w obliczu proponowanej „Strategii".
Z naszego punktu widzenia powyższy postulat jest równie pilny do załatwienia, a może nawet pilniejszy niźli dywagacje na temat *Unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030*. Z rozmów i ankiet przeprowadzonych na użytek wewnętrzny naszej organizacji wynika, że przedsiębiorcy leśni bardziej obawiają się obniżki cen za świadczone usługi, niźli zmniejszenia

wolumenu zamówień. Przedsiębiorcy są przygotowani na zmianę profilu przedsiębiorstw, a nawet przebranżowienie. Uważają, że nawet gdyby w dużej części wdrożono propozycje „Strategii", to objęcie ochroną ścisłą znacznych obszarów wygeneruje nowy rodzaj usług bez których ta strategia się nie powiedzie. Mają nadzieję, że usługi te będą kalkulowane rzetelniej niż ceny proponowane przez Lasy Państwowe, wnioskując tak na podstawie dotychczasowych doświadczeń z innymi zamawiającymi.
Przedsiębiorcy z racji pełnionej misji są również bardziej odporni na zmiany niż urzędnicy zatrudnieni w administracji państwowej i niekoniecznie wyobrażają sobie życie bez przyszłości po wejściu unijnej strategii.

Przedsiębiorcy z sektora usług leśnych zrzeszeni w naszej organizacji, a więc pracodawcy zatrudniający pracowników w ramach umów o pracę, mają listę spraw niezbędnych do uregulowania, aby relacje miedzy nami weszły na poziom akceptowalny w nowoczesnym społeczeństwie:

- podjęcie razem z naszym środowiskiem niezwłocznych prac nad certyfikowaniem firm leśnych, jako pierwszego ogniwa w łańcuchu dostaw. Certyfikowanie firm niejako przy okazji ubiegania się o certyfikat np. FSC jest niewłaściwe;
- podjęcie niezwłocznych prac nad certyfikatem umiejętności dla drwali, chociażby na wzór certyfikatów organizacji EFESC, jak to ma miejsce w większości krajów Europy. Środowisko nasze zdecydowanie chce położyć tamę lawinowo rosnącej liczbie wypadków przy pracy w lasach, dotykającej w większości osoby samozatrudnione. Polski Związek Pracodawców Leśnych ma gotową koncepcję wdrożenia takiego certyfikatu;
- proponujemy szereg działań, które realnie przełożą się na konkretne pro-środowiskowe działanie, a to: duże pakiety w zamówieniach publicznych obejmujące po kilka leśnictw z koncentracją pozyskiwania drewna np. w 2–3 miesiącach w kolejnych leśnictwach z preferencją maszynowego pozyskiwania drewna i ograniczoną ilością sortymentów. Spowoduje to przez większą część roku spokój w środowisku przyrodniczym oraz niższą emisję spalin i oleju smarującego piły łańcuchowe. Będzie wymagało co prawda odpowiednich działań marketingowych i stworzenia łańcucha dostaw na wzór istniejących w innych działach gospodarki, co przecież niewątpliwie leży w możliwościach Lasów Państwowych;
- wyłączenie z gospodarki leśnej całych wydzieleń – zamiast rozproszonych kęp i pojedynczych obumierających drzew – gdzie pozyskiwanie drewna jest utrudnione np. ze względu na nadmierną wilgotność gleby, ukształtowanie terenu, niedostępność dróg wywozowych itp. Obserwujemy, że uporczywe pozyskiwanie drewna w takich miejscach powoduje np. dwukrotne zużycie oleju napędowego na 1 m^3 pozyskanego drewna, co niewątpliwie niekorzystnie oddziałuje na środowisko przyrodnicze. W dodatku może nie będzie dochodzić do wypadków spowodowanych upadkami uschniętych drzew lub ich części na pracujących ludzi, odpowiadających za ich znaczny odsetek;

- w trosce o jakość gospodarki leśnej, szczególnie związanej z hodowlą lasu, docenienie doświadczenia pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwach usług leśnych poprzez uwzględnianie tego doświadczenia w kryteriach pozacenowych podczas przetargów;
- podjęcie wspólnie z nami prac nad odbudową kształcenia kadr robotniczych dla gospodarki leśnej.

To tylko przykład niektórych działań, których listę można poszerzać i wprowadzać w zakres dobrej praktyki.

Na razie nasza praca jest opłacana poniżej analogicznej pracy świadczonej w innych sektorach gospodarki, przedsiębiorcy leśni są niedoceniani przez biznesowych partnerów, a nasze postulaty są ignorowane w imię doraźnych korzyści, niekoniecznie służących Państwu i Narodowi.

Środowisko przedsiębiorców leśnych ma świadomość, że może to uczynić i zabierze głos samodzielnie w ramach unijnych konsultacji nad Strategią, jako strona społeczna. Zrobimy to z pełną odpowiedzialnością za Polskę, ale jako autonomiczny, suwerenny podmiot. Niestety, 30 lat współpracy prywatnego sektora usług leśnych z Lasami Państwowymi to w większości czas złych doświadczeń, które spowodowały kryzys zaufania.

Z poważaniem

za Zarząd Polskiego Związku Pracodawców Leśnych

Wojciech Wójtowicz
Prezes
Polski Związek Pracodawców Leśnych

Lucjan Długosiewicz
Wiceprezes Zarządu
Polski Związek Pracodawców Leśnych